УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН 8 ноябрь 1971 йил, душанба ◆ № 260 (15.130). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 54 йиллиги муносабати билан 7 ноябрда қабул маросими ўтказди.

Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилган қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари, партия ветеранлари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, министрлар, комитетларнинг раислари, Совет Иттифоқининг маршаллари ва қўшин турлари маршаллари, генераллар ва адмираллар, марказий идора ва муассасаларнинг раҳбарлари, космонавт учувчилар, фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари, пойтахт корхоналарининг илғорлари, ҳарбий парад қатнашчилари бор эди.

Байрамда қатнашиш учун Москвага келган чет эллик меҳмонлар ҳозир бўлишди.

Меҳмонлар орасида СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари бор эди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шу ерда ҳозир бўлган кишиларга табрик нутқи билан мурожаат қилди.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Азиз ўртоқлар!
Ҳурматли меҳмонлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан сизларни Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 54 йиллиги байрами билан қизғин ва самимий табриклайман.

Биз бутун халқнинг ҳурмати ва муҳаббатига сазовор бўлган шонли Қуролли Кучларимизнинг муносиб вакиллари бўлган Москва ҳарбий округи қўшинлари бугунги парадининг ҳамма иштирокчиларини қизғин табриклаймиз ва муборакбод қиламиз.

Биз бугунги намойишнинг ҳамма қатнашчиларини табриклаймиз. Бу намойиш Москва шаҳри ва Москва области меҳнаткашларининг ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасида эришган катта муваффақиятларини жуда ёрқин кўрсатиб берди.

Азиз ўртоқлар, сизларни табриклаш билан Ватанимизнинг барча меҳнаткашларини — Улуғ Октябрни ажойиб муваффақиятлар билан кутиб олган ишчиларни, колхозчиларни, совхозларнинг ишчиларини, шонли меҳнаткаш зиёлиларимизни қизғин ва самимий табриклаймиз.

Биз мамлакатимизнинг барча эркаклари ва аёлларини, барча йигит ва қизларини табриклаймиз ҳамда қаҳрамонона меҳнатлари учун уларга ташаккуримизни изҳор қиламиз. Уларнинг бу меҳнати давлатимизнинг қудратини мустаҳкамлайди ва бутун жамиятимизнинг моддий фаровонлигини янада юксалтириш ва маданиятини ошириш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиради.

Тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашда Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимизнинг сиёсатини қўллаб-қувватлаётганликлари учун барча коммунистлар ва комсомоллардан, Ватанимизнинг барча меҳнаткашларидан — бутун совет халқидан миннатдормиз.

Байрамимиз муносабати билан қабул маросимида ҳозир бўлган чет мамлакатларнинг ҳурматли вакилларини, дипломатларни табриклашга ижозат бергайсиз.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллиги!

Яшасин совет халқи, меҳнаткаш халқ, ғолиб халқ!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин планетамизда тинчлик!

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўртоқлар ва дўстлар!

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Қабул маросими ғоят самимий вазиятда ўтди.

Қабул маросими қатнашчилари учун санъат усталари концерт қўйиб беришди. (ТАСС).

Улуғ Октябрнинг байрам тантаналари совет халқи бирлиги ва қудратининг чинакам намойишига айланди. Суратларда: Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонда ҳарбий парад.

А. Тўраев ва **А. Абалян** фотолари.

ЖИПСЛИК, БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

Ёмғирда ювилган олтин куз япроқлари Совет Ўзбекистони пойтахтининг ҳуснига-ҳусн қўшди. Тонг. Майин шабада байроқларни ҳилпиратади. Тошкент гарнизони қўшинлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллиги шарафига ўтказиладиган парадни кутиб,

ТОШКЕНТДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОНДА ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

В. И. Ленин номли майдонда саф тортиб туришибди.

Пойтахтнинг узоқ чеккаларидан тортиб асосий проспектлардан ригача кўчалар бўйлаб меҳнаткашлар колонналари оқиб келмоқда. Ишчилар, инженерлар, олимлар, студентлар ва ўқувчилар, маданият арбоблари бугун совет мамлакати ташкил топган кунида байрам байроқларини кўтарган ҳолда, Коммунистик партиямиз асосчиси, совет давлатимизнинг ташкилотчиси улуғ Ленин ҳайкали олдидан, номи ер юзидаги барча халқларнинг озодлик учун курашдаги байроғи бўлиб қолган Ленин ҳайкали олдидан ўтадилар.

Минбарларда — революция, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари, республика министрлари, чет эллик меҳмонлар туришибди.

...Эрталаб соат ўн. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, С. Р. Расулов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, С. К. Зиёдуллаев, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев ҳукумат трибунасига кўтариладилар.

Майдонга Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко машинада кириб келади. Парад қўмондонининг рапортини қабул қилгач, у қўшинларни айланиб ўтади, жангчиларни Октябрь байрами билан қутлайди, сўнгра минбарга кўтарилиб, жангчиларга, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига қарата нутқ сўзлайди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати номидан ва уларнинг топшириғига мувофиқ қўмондон Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллиги муносабати билан табриклайди ва қутлайди.

Совет Иттифоқи халқлари, деди у, шу шонли санани КПССнинг тарихий XXIV съезди ўтган йилда, ўзининг ижодий кучлари барқ уриб яшнаган ва коммунизм қурилишида янги-янги ғалабаларга эришаётган бир шароитда нишонламоқда.

Экономика, фан ва техника соҳасида эришилган муваффақиятлар негизида совет халқининг моддий фаровонлиги ва маданий савияси ўсди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини хўжалик ва маданий қурилишда катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Улар КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, машинасозлик, энергетика, металлургия, химия маҳсулоти ва саноат бошқа тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш ўн ойлик планини ошириб бажардилар.

Бу йил Ўзбекистоннинг шонли пахтакорлари янада катта муваффақиятларга эришдилар. Республика меҳнаткашлари пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини муддатидан илгари 25 октябрда адо этдилар. Мамлакатга 4 миллион 400 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган юксак социалистик мажбурият яқин кунларда бажарилади.

Қардош социалистик мамлакатлар Совет Иттифоқи халқлари билан бир сафда туриб социализм йўлидан, ўз экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда.

Миллий озодлик ҳаракати Улуғ Октябрь таъсири остида ва СССРнинг ҳамда бошқа социалистик мамлакатларнинг холисона интернационал кўмаги туфайли кенг қулоч ёйди ва янада ривож топди.

Мана шуларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг улуғворлигини ва битмас-туганмас қудратини, Октябрнинг барҳаёт ленинча ғоялари тантанасини ҳар қачонгидан ҳам равшан намоён қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг кейинги вақтларда жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига қилган сафарлари халқаро кескинликни юмшатишга қўшилган муҳим ҳисса бўлди, мамлакатимизнинг ва умуман жаҳон социализм системасининг халқаро обрўйини оширди, мавқеини мустаҳкамлади.

(Охири иккинчи бетда).

ЛЕНИН КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

Советлар мамлакати туғилган кун-Октябрнинг қизил байроғи яна мамлакатимиз узра ҳилпиради. Совет кишилари хайрли анъанага кўра бу порлоқ байрамни ҳар қачонгидек катта ва яхши ишлар билан кутиб олдилар. Совет кишиларининг қалби ва нигоҳи ҳар қачонгидек бугун ҳам Москвага, Қизил майдонга қаратилган. Москва Октябрь кунларида айниқса тантанавор ва гўзал! Сон-саноқсиз байроқлар, иттифоқдош республикаларнинг герблари, қизил алвонлар, майдон атрофидаги биноларга қўйилган катта паннолар Москванинг бутун қиёфасига улуғворлик ва байрам тусини берган. ГУМ биноси пештоқида В. И. Лениннинг портрети.

Октябрнинг 54 йиллиги... Совет социалистик давлатимиз ҳаётида яна бир йил тугалланди. Бу йил партия XXIV съезди йили бўлиб тарихга киради. Съезд қарорларида партиянинг коммунизм моддий техника базасини яратиш, халқнинг моддий турмуши ва маданий савиясини анча юксалтириш, советлар мамлакатининг куч-қудратини мустаҳкамлашдан иборат қатъий йўли ўз ифодасини топди. Тарих музейи биносини безатиб турган паннога «КПСС XXIV съезди қарорларини бажарамиз» деган сўзлар ёзилган. Бу шиор ҳозирги вақтда ҳар бир совет кишисининг ҳаракат программаси, шон-шараф иши ва бурчи бўлиб қолди.

Бугун Қизил майдондаги байрам намойишида пойтахтдаги меҳнаткашлар коллективлари социалистик мусобақасининг илғорлари қатнашмоқда.

Ҳурматли меҳмонлар минбарида пойтахтдаги корхоналарнинг, Москва атрофидаги колхозлар ва совхозларнинг илғор кишилари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари, Москвадаги олий ўқув юртларининг намояндалари, космонавтлар ҳозир бўлдилар. Октябрь революциясининг ветеранлари, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонлари ҳам шу ерда.

Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, чет эллардан келган кўпгина меҳмонлар минбарларда туришибди.

Қизил майдонда ҳозир бўлган кишилар партия ва ҳукумат арбобларини гулдурос қарсаклар, қудратли «Ура!» садолари билан, КПСС ва унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига айтилган табрик сўзлари билан кутиб оладилар. Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев М. С. Соломенцев ўртоқлар В. И. Ленин мавзолейининг марказий минбарига чиқадилар.

Мавзолейнинг ўнг тарафида Совет Иттифоқи маршаллари, қўшин турлари маршаллари, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флотининг генераллари ва адмираллари турибдилар.

Ҳарбий парад иштирокчилари мавзолей олдида саф тортиб турибдилар.

Курантларнинг жаранглаган овозлари майдон узра янграйди. Соат 10. СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко Спасск дарвозасидан очиқ машинага тушиб келади. У парад қўмондони генерал-полковник Е. Ф. Ивановскийнинг рапортини қабул қилади. Шундан кейин министр қўшинлар олдидан ўтиб уларни Улуғ Октябрь байрами билан қутлайди. Бунга жавобан минг-минглаб жангчиларнинг «Ура!» садолари янграйди.

СССР мудофаа министри мавзолейнинг марказий минбарига чиқади ва нутқ сўзлайди.

ЎРТОҚ А. А. ГРЕЧКО НУТҚИ

Совет Қуролли Кучларининг жангчилари, ўртоқлар!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари!

Чет эллик ҳурматли меҳмонларимиз!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан ҳамда уларнинг топшириғига биноан сизларни умумхалқ байрами — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик тўрт йиллиги билан табриклайман ва қутлайман.

Бизнинг мамлакатимиз бу йил Улуғ Октябрь байрамини КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун умумхалқ кураши шиори остида нишонламоқда. Тўққизинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа кун сайин кенг авж олмоқда. Саноат план топшириқларини ошириб бажармоқда. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўп турларини етиштириш кўпайди. Совет фани, техникаси ва маданияти ғоят юксалиб бормоқда. Улуғ Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати тобора мустаҳкамланмоқда.

Қардош социализм мамлакатлари ҳам ўз тараққиётида янгидан-янги муваффақиятларга эришдилар. Дўст социалистик давлатларнинг сиёсий бирлиги ва иқтисодий ҳамкорлиги янада мустаҳкамроқ бўлиб қолди.

Коммунистик партия ва совет давлати тинчликни актив химоя қилиш ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш юзасидан КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан программага мувофиқ коммунизм қурилиши учун қулай шарт-шароит бўлишини таъминлаш йўлини изчиллик ва сабот-матонат билан ўтказиб келмоқдалар, империалистик агрессия сиёсатига қарши, халқларнинг озодлик курашини қўллаб-қувватлаш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари тинчлик ва социал тараққиёт кучларини янада мустаҳкамлашга қаратилган ҳамда ўзаро келишиб олинган йўлни актив амалга оширмоқдалар. Ана шу тадбирлар натижасида жаҳон социализмининг миллий озодлик ҳаракати билан иттифоқи ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш истиқболи реал истиқбол бўлиб қолди. Агрессорларни жиловлаб қўйиш учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун, халқлар ўртасида тинч ҳамкорлик ва дўстлик учун кураш кучайиб бормоқда.

Совет давлатининг ташқи сиёсат соҳасидаги тинчликсеварлик тадбирлари бутун тараққийпарвар инсониятнинг манфаатларига мосдир. Партиямиз ва ҳукуматимиз раҳбарларининг Европа, Осиё, Африка ва Америка қитъаларидаги турли мамлакатларга қилган визитлари натижаларини жаҳон жамоатчилиги кенг қўллаб-қувватлаганлиги буни яққол исбот этувчи далилдир.

Совет Иттифоқи социализм манфаатларини, халқлар озодлиги ва миллий мустақиллиги ишини астойдил ҳимоя қилгани ҳолда империализмнинг агрессив кучлари ўзларининг экспансиячилик ва авантюристик ниятларидан воз кечмаганлигини эътиборга олмоқда. Империализмнинг агрессив кучлари Ҳинди-Хитойда жиноий уруш қилмоқдалар, исроиллик агрессорларни қўллаб-қувватламоқдалар, халқаро хавфсизлик проблемаларини ҳал этишга тўсқинлик қилмоқдалар.

Бундай шароитда социалистик ватаннинг мудофаа қудратини, Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудратини, уларнинг хушёрлигини ошириш ва социализм улуғ ғалабаларини химоя қилишга доимий тайёрлигини ошириш — энг муҳим вазифаларимизнинг биридир.

Коммунистик партиянинг ғамхўрлиги туфайли Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти замонавий ҳарбий техника ва қурол-яроғлар билан таъминланди. Улар коммунизм ишига содиқ бўлган қудратли, жипслашган коллективдир, социалистик ватаннинг саботли, мард ва моҳир ҳимоячиларидир.

Қуролли кучларимизнинг жангчилари қардош социалистик мамлакатларнинг армиялари билан ягона жанговар сафда бориб бундан буён ҳам совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини мустаҳкам қўриқлаб турадилар, ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини муносиб бажарадилар.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик тўрт йиллиги!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли қуролли кучлари!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

Ура!

Уч карра «ура!» садолари майдон узра яна янграйди. Тўплардан бир йўла ўқ узилиб салют берилади. Йиғма ҳарбий оркестр Совет Иттифоқи гимнини ижро этади.

Ёш барабанчилар — Москва ҳарбий-музика мактабининг ўқувчилари қўшинларнинг парадини бошлаб беради.

Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли, Суворов орденли М. В. Фрунзе номидаги ҳарбий академия, Ленин орденли ва Октябрь революцияси орденли, Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги ҳарбий-сиёсий академия, Ленин орденли, Октябрь революцияси орденли ва Суворов орденли Ф. Э. Дзержинский номидаги ҳарбий-инженерлик академияси, Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли, Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский номидаги бронетанк қўшинлари ҳарбий академияси, Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли В. В. Куйбишев номидаги ҳарбий-инженерлик академияси, Қизил Байроқ орденли Совет Иттифоқи Маршали С. К. Тимошенко номидаги химиявий ҳимоя ҳарбий академияси, Қизил Байроқ орденли, Кутузов орденли Ю. А. Гагарин номидаги ҳарбий-ҳаво академияси, Ленин орденли ва Октябрь революцияси орденли, Қизил Байроқ орденли профессор Н. Е. Жуковский номидаги ҳарбий-ҳаво инженерлик академиясининг тингловчилари текис саф тортиб майдондан ўтадилар.

Қизил Байроқ орденли С. М. Киров номидаги Каспий олий ҳарбий-денгиз билим юртининг курсантлари қизил юлдузли оқ-ҳаворанг байроқ кўтариб, минбар олдидан ўтиб борадилар. Денгизчилар кетидан гвардиячи парашют-десант полки, Москвадаги Қизил байроқ орденли чегарачи командирлар билим юрти колоннаси, денгиз пиёда аскарлари полки, Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли Ф. Э. Дзержинский номидаги мотоўқчи дивизия жангчилари, Москва ва Калинин суворовчи ҳарбий билим юртларининг ўқувчилари, ленинградлик ёш нахимовчилар, Москвадаги Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли РСФСР Олий Совети номидаги Олий умумқўшин командирлари билим юртининг курсантлари майдонга кириб келадилар.

Тарих музейи томонидан моторларнинг гуриллаган овози эшитилади. Қизил Байроқ орденли, Суворов орденли М. И. Калинин номидаги гвардиячи мотоўқчи дивизиясининг бўлинмалари бронетранспортёрларда намоён бўладилар.

Таманликлардан кейин ҳаво-десант қўшинлари пайдо бўлади. Улар мураккаб ҳарбий техника билан қуролланганлар.

Танк двигателларининг кучли гуриллаган овози ҳаммаёқни босиб кетади. Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли гвардиячи Кантемир танк дивизиясининг даҳшатли ҳарбий машиналари кўзга ташланди.

Қудратли совет артиллерияси Улуғ Ватан уруши йилларида сўнмас шон-шуҳрат қозонди. Эндиликда артиллериямизнинг куч-қудрати ғоят ўсди. Узоққа отадиган замонавий тўплар, катта калибрли ва қудратли тўплар, бугун Қизил Майдондан ўтиб бораётган даҳшатли реактив установкалар буни яққол исбот этувчи далилдир.

Ҳаво ҳужумидан мудофаа қиладиган ва биринчи даражали ҳарбий техника билан таъминланган зенит-ракета қисмлари саф тортиб ўтмоқда. Улар ракета ва душман йўлини тўсадиган кирувчи самолётлар комплекси билан қуролланганлар. Улар учувчисиз самолётларни ва учувчи бошқарадиган самолётларни мудофаа қилинадиган объектлардан анча олисда, ҳар қандай об-ҳаво шароитда ва душман радио орқали тўсиқ техникасини қўлланган вазиятда душманни енгишга қодирдирлар.

Парад қатнашчилари орасида Ленин орденли гвардиячи Путилов-Киров зенит-ракета полки бўлинмалари бор. Бу полкнинг тарихи мамлакатни ҳаво ҳужумидан мудофаа қилувчи қўшинларнинг босиб ўтган жанговар йўлини мужассамлаштиради. В. И. Ленин кўрсатмасига мувофиқ самолётларга қарши курашувчи батарея вужудга келтирилган эди. Ана шу батарея негизида кейинчалик полк тузилди. Бу батарея гражданлар уруши йилларида чет эл интервенциячиларига қарши олиб борилган жангларда қатнашди. Путилов заводи, ҳозирги Киров заводининг ишчилари бу батареянинг биринчи жангчилари эди. Хозирги кунда ҳам гвардиячи жангчилар Ленинграддаги Киров номли завод коллективи билан дўстона маҳкам алоқа боғлаганлар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЛЕНИН КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

(Боши биринчи бетда).

Тактик ракеталар ва оператив-тактик ракеталар ўтиб бормоқда. Москва округидаги энг яхши ракета қисмларининг командири подполковник В. Вострецов байрам парадида ўн олтинчи марта қатнашмоқда. Унинг қўл остидаги қисм жанговар ва сиёсий тайёргарлик соҳасида эришган муваффақиятлари учун уч марта округ ҳарбий советининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Ватанимиз жанговар куч-қудратининг негизи бўлган стратегик ракета қўшинлари Қизил майдонга кириб келадилар. Совет фани ва техникасининг энг илғор ютуқларини акс эттирган улкан ракеталар пайдо бўлганида минбардагилар қарсаклар билан кутиб оладилар. Ғоят самарали ёқилғи билан ҳаракат қиладиган уч босқичли ракеталар мавзолей олдидан ўтади.

Мўлжални жуда аниқ нишонга олиши ва куч-қудрати жиҳатидан тенги бўлмаган қитъалараро стратегик ракеталар ўтиши билан ҳарбий парад тамом бўлади.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини жанговар ва сиёсий тайёргарлик соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олди. Совет жангчилари машқ майдонларида, океан ва денгиз походларида, учувчилик соҳасида ўзларининг жанговар маҳоратларини кунт билан такомиллаштирмоқдалар, янги техникани муваффақиятли эгалламоқдалар. Бу муваффақиятлар, айниқса, «Юг» машқларида яққол кўринди. СССР Қуролли Кучлари доим шай бўлиб турибди. Улар партия ва халқнинг даъвати билан Ватанимиз манфаатларини шараф билан ҳимоя қилиш ва ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёрдирлар.

* * *

Қизил Майдон бир дақиқа сукутга чўмади. Янги саҳифа бошланади. «Ўртоқлар, дадил олға!» революцион қўшиқ музикаси садолари остида байроқдорлар колоннаси Қизил майдонга кириб келади. Революциянинг қизил ранги, Октябрнинг қизил ранги Қизил Майдонга нур сочгандек бўлади.

Колонналар Владимир Ильичнинг портретини ва «Ленин ғояси, ишимиз ғалаба қозонади!» шиорини баланд кўтариб олганлар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бизнинг Ленин партиямиздир. Улуғ Ленин байроғи остида халқимиз коммунизм сари бормоқда.

Қизил байроқлар орасида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари кўзга ташланади.

Кремль деворлари олдида кишилар қалбларидан чиқариб айтаётган «Улуғ Ленин партиясига шон-шарафлар!», «Ленин партиясига шон-шарафлар!» деган сўзлар янграйди.

Байроқ маршрутида «Октябрь 54 йиллиги» шиори билан безатилган машинани кўрамиз. Тарих китоби бамисоли Қизил Майдон узра ўз саҳифаларини очиб юборгандек туюлади. Байроқлар билан безатилган машинада Қизил гвардиячилар, гражданлар урушининг солдатлари, биринчи беш йилликлар қатнашчилари, Улуғ Ватан уруши жангчилари бормоқдалар.

Бир партиянинг доно раҳбарлигида ўз иқболимиз ва истиқболимизни барпо этмоқдамиз. Биз халқларнинг жипслиги, бирлиги ва дўстлиги билан кучлимиз. Бу жипслик, дўстлик ва бирлик интернационал пролетар қардошлиги асосида мустаҳкамланган. «СССР» деган сўз мамлакатимиз халқларининг бирлиги ва қардошлигини ифодалайди. Совет халқи коммунизм қурилишида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқда.

Мамлакатимиз Октябрнинг 54 йиллигини КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун кураш шиори остида нишонламоқда. Ҳамма меҳнаткашлар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунлашга ҳозирлик кўрмоқда. Бу байрам олдидан тайёргарлик ҳам КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун кураш шиори остида ўтмоқда. Байрам либосидаги колонналар кўтариб олган плакатлар ҳам шундан далолат бериб турибди.

Олти машина бирин-кетин майдондан ўтиб бормоқда. Уларнинг ҳар биридаги лавҳалар тўққизинчи беш йиллик марраларини очиқ кўрсатиб беради. Съезднинг янги беш йиллик план юзасидан транспарантларда ёзилган директиваларига доир рақамлар салмоқли ва ажойиб рақамлардир.

Ҳозирги вақтда бутун мамлакат партия топшириқларини бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. «Муддатидан илгари!» сўзлари чуқур мазмунли бўлиб, миллионларнинг ғайрат шижоатини ифода этади ва жуда катта қилиб ёзилган «5» рақами билан қўшилиб кетади. Байрам колоннасининг олдида беш йиллик зарбдорлари бормоқдалар: «Беш йиллик зарбдорлари меҳнат қиламиз!»

«Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик!» деган даъват сўзлари ёзилган плакатлар ҳилпирайди. Намойиш қатнашчилари социализм ғалабаларини улуғлайдилар.

Совет кишилари революцион, жанговар ва меҳнат традицияларини муқаддас билиб сақламоқдалар ва кўпайтирмоқдалар. Ёш авлод бу традицияларга содиқмиз, деб қасамёд қиладилар. Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари минбарлар олдидан ўтишади. Ёшлар метал деталлар кўтариб олишган. Ёшлар чаққон ҳаракат қилишлари билан майдонда ишлаб турган цех манзараси пайдо бўлади.

Ёшлар ва ветеранлар Октябрь ғалабалари ҳимоячилари сафида. Будённийлар сафида бирга борганлар. Совет халқи кураш ва ғалабаларининг турли босқичларини акс эттирган ранг-баранг пано ва композициялар бу фикрни яққол ифодалаб беради. Кремль деворлари ва «Москва мудофааси учун» медалини тасвирлаган машина пайдо бўлади. Москва ҳимоячиларининг жасорати ва шон-шуҳрати абадий яшайди.

Улар ва уларнинг қуролдош ўртоқлари қаҳрамонона меҳнатлари билан, тўхтовсиз олға интилишлари билан пойтахтни қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар. Ватанни, тинчлик ишини ҳимоя қилдилар. Ана шу совет жангчилари жасорати учун деб Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали билан тақдирланган Қаҳрамон шаҳар Москва номига ҳурмат ва эҳтиром билдирилади.

Намойиш қатнашчиларининг майдонга кирган жуда катта қисми бу ерда ишчи синфидан иборат. «Ватанни ҳимоя қилишга ҳамиша тайёрмиз!» сўзлари салобатли янграйди.

Ота-болалар бу ерда, Қизил майдонда қасамёд қилганлардан, ёшлар қуни билан ўрнак ўлароқ алоҳида ва қамсоқликлар ташкил этишади. Авлодларнинг бу улуғ анъанаси давом этмоқда. «Улуғ Ватанимизнинг енгилмас куч-қудратидир. В. И. Ленин!», «Социализм ва коммунизм!» шиорлари ёзилган транспарантлар ҳам кўзга ташланади.

Москва бу кун социалистик мамлакатлари халқларига қардошлик саломини йўлламоқда. Маркс, Энгельс, Ленин портретлари туширилган байроқлар «Марксизм-ленинизм ғоялари ва пролетар интернационализми байроғи остида бирлашайлик!», «Социалистик мамлакатлар бирлиги мустаҳкамланаверсин!» сўзлари янграйди.

Жаҳон социализм системаси Ленин ғоялари асосида мустаҳкамланиб бормоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг байроқларида «Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши», «Варшава шартномаси» сўзлари ҳарфлар билан ёзилган.

Шундан кейин транспарантда «Империализмга қарши курашувчи барча кучлар жипслашсин!» учун» шиорлари кўзга ташланади.

Байрам намойиши колонналари бир-бир ўтаётган байроқлар ва транспарантлар тинчлик сиёсатини, халқлар дўстлигини ифодалайди. Совет халқининг тинчликсеварлиги, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездида айтган сўзлари плакатларда ёзилган. Бу транспарантлар мамлакатимиз ташқи сиёсатининг ленинча мазмунини яққол ифодалайди. Совет ҳукумати раҳбарларининг хорижий мамлакатларга сафарлари давомида тинчлик ва халқаро ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда. Л. И. Брежнев Франция Республикасида, А. Н. Косигин Канада ва Кубада, Н. В. Подгорний Вьетнам Демократик Республикасида бўлганлиги натижасида ўзаро ҳамкорлик янада мустаҳкамланди.

«Совет кишисининг тинчликсеварлиги, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев Франция телевидениеси орқали сўзлаган нутқида. — ижтимоий тузумимизнинг характери билан вужудга келди. Совет кишисининг тинчликсеварлиги коммунистик қурилиш планларимиз билан, бутун ички сиёсатимиз билан чамбарчас боғланган... Бутун иқтисодий тараққиётимизнинг пировард мақсади совет кишиларининг турмуш шароитини яхшилашдан иборат».

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришни таъминлаш чоралари тўғрисида», «Олий махсус ўқув юртлари студентлари ва ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларининг моддий ҳамда уй-жой-маиший шароитини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» яқинда эълон қилинган қарорлари партия ва ҳукуматнинг совет халқи бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигининг яққол далилидир.

мафкураламиз!» — баланд кўтарилган шиор байроқлар орасида кўзга ташланади ва шу шиор ҳар бир совет кишисининг фикр ва туйғуларини ифода этади.

Физкультурачилар шаҳдам қадамлар билан минбар олдидан ўтадилар. Уларнинг олдида — байроқдорлар. Гимнастикачилар Қизил байроқлар фонида ёрқин кўринишда турган «СССР» деган катта ҳарфлар шаклида сафларини тортадилар.

Байрам қатнашчилари хитоб қиладилар:

— Совет Ватанига шон-шараф!

— Совет ҳукуматига шон-шарафлар!

— Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар!

Қудратли «Ура!» садолари, гулдурос қарсаклар янграйди. Майдонда «Коммунизм ғалаба қилади» деган катта шиор кўзга ташланади.

Шу пайтда байрамнинг кичкинтой қатнашчилари — пионерлар ва октябрятлар югуришиб мавзолей минбарига чиқишади. Улар Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларига гулдасталар тақдим этишади.

Намойишчиларнинг биринчи тўлқини тарих музейининг ҳар икки томонидан Қизил майдонга кириб келади. Спасск башнясининг курантлари бонг урмоқда. Бошқа байроқлар кўтарилган машина колонналарнинг олдида бормоқда. Пойтахт Ленин районининг Қизил майдонга чиққан колоннаси олдида Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени тасвирини кўрамиз. Пойтахт меҳнаткашлари меҳнат ғалабалари тўғрисидаги рапортлари билан байрам намойишига чиқишди.

Москваликлар ҳар қанча фахрлансалар ҳам арзийди: шаҳардаги саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш бўйича ўн ойлик планни муддатидан илгари, 25 октябрда бажардилар.

Колонналар баланд кўтариб олган транспарантда «Москва намунали коммунистик шаҳар бўлсин!» деган сўзларни ўқиймиз. Пойтахт аҳолиси партия XXIV съездида қўйилган ана шу масъулиятли вазифани ўзининг жанговар программаси деб қабул қилди. Пойтахт аҳолисининг ғайрат-шижоати билан Советлар мамлакатининг бош шаҳри ўз қиёфасини ўзгартирмоқда ва кўркамлашиб бормоқда. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати тасдиқлаган ривожланишнинг бош планига мувофиқ Москва ўз қиёфасини ўзгартирмоқда.

Бу планнинг схемаси бугун байрам ҳуснига-ҳусн қўшяпти.

Шоду ҳуррам кишилар Қизил майдондан тўққиз қатор бўлиб ўтмоқдалар. Пойтахтдаги ҳамма районлар меҳнаткашларининг вакиллари ўтиб боряптилар.

Колонналар Октябрга бағишлаб берган рапортлар, рақам, схема ва диаграммаларнинг ҳар бири октябрь Ватани порлоқ мақсад сари шаҳдам қадамлар билан бораётганлиги. Ленин партияси халқимизни шу мақсад сари бошлаб бораётганлиги тўғрисидаги ёрқин қиссадир.

«Ишчилар синфи жамиятнинг асосий ишлаб чиқарувчи кучи бўлиб келди ва шундай куч бўлиб қолади». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездида айтган ана шу сўзлари пойтахт ишчилар синфининг илғор отрядларидан бири бўлмиш Пролетар райони меҳнаткашлари колоннасининг транспарантига ёзилган.

Шаҳардаги энг йирик саноат корхоналарининг бири — Лихачев номидаги автомобиль заводи коллективи анъанага мувофиқ Пролетар райони коллоннасининг олдинги сафида бормоқда.

Бу завод коллективи ўн ой ичида пландан ташқари 1400 автомобиль ишлаб чиқарди, уч ярим миллион сўмлик запас қисмлар тайёрлади. Бу — завод коллективининг Октябрь байрамига туҳфасидир.

Завод асосий маҳсулотидан ташқари планга қўшимча равишда 3000 холодильник ишлаб чиқарди. Бу — Москва автомобилсозларининг беш йилликдаги энг муҳим вазифаларидан бирини — халқ учун кўпроқ товар ишлаб чиқариш вазифасини бажаришга қўшган ҳиссасидир.

Меҳнат аҳлининг бахт-саодати тўғрисида ленинча ғамхўрлик КПСС XXIV съезди қарорларининг асосий мазмунидир. Бу қарорларда ҳамма нарса партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадига эришиш, халқнинг турмуш даражасини тўхтовсиз юксалтиришга бўйсундирилган.

«Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун». Колонналар кўтариб олган плакат ва транспарантлар ўтган йилларда эришилган муваффақиятларни яққол кўрсатиб беради.

Биринчи давлат подшипник заводи янги беш йилликнинг биринчи йилида подшипникларнинг 40 та янги хилини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Заводнинг маҳсулоти бутун жаҳонга машҳурдир. Унинг маҳсулоти 50 дан ортиқ мамлакатга экспорт қилинмоқда.

«Динамо» заводининг коллективи «Маҳсулотни реализация қилиш бўйича беш йиллик биринчи йилининг плани 1971 йил 22 октябрда бажарилди» деб рапорт беради.

Калинин районининг колоннасида қатнашаётган «Серп и молот» заводи коллективини кўрамиз. Пойтахт металлурглари Октябрь олди вахтасида ишлаб, шаҳдам ташқари ўн икки минг тоннадан ортиқ пўлат ва прокат тайёрладилар.

Бу заводда мусобақанинг бундай юксак руҳи қирқ йилдан бўён юксак даражада сақланиб келмоқда. «Серп и молот» коллективи 1929 йилнинг унутилмас кунларида Ленинграддаги «Красный выборжец» заводининг мурожаатига биринчи бўлиб қўшилган коллективлардан бири эди. «Красный выборжец» мамлакатимиздаги барча завод ва фабрикаларга мурожаат қилиб, уларни социалистик индустрияни тезроқ ривожлантириш учун мусобақага даъват этган эди. Биринчи беш йиллик ва унинг улуғвор мақсадлари ўша вақтда кишилар дунёсини совет дунёсини барпо этишга чорлаган эди. Давр оммавий ишлаб чиқаришнинг янги формаларини талаб этар эди. Бу формалар В. И. Лениннинг 1929 йил январь ойида эълон қилинган «Мусобақани қандай ташкил қилиш керак?» мақоласида кўрсатиб берилган эди. Ҳозирги кунда мусобақа янада юксак босқичга кўтарилди. Аммо мусобақанинг улуғ Ленин васият қилганидек, коммунистларча ишлаш ва яшашдан иборат моҳияти ҳозирги кунда ҳам сақланиб қолмоқда. Бу нарса КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил қилишни янада яхшилаш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида яна бир марта таъкидлаб ўтилади. Ана шу программ ҳужжат мусобақани сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаради, миллионларнинг ташаббуси учун кенг майдон очиб беради.

Москваликларнинг байрам намойишида меҳмонлар ҳам кўп эди. Москва областидаги совхоз ва колхозларнинг вакиллари ўз шефлари билан бирга намойишда қатнашдилар.

«...Қишлоқ хўжалигини юксалтириш, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида.— фақат қишлоқ меҳнаткашларигагина боғлиқ эмас, балки саноат ходимлари, фан ва техника арбобларининг ҳам ғайрат-шижоатига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Партия уларни ана шу катта, ҳақиқатан ҳам умумдавлат, умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшишга даъват этади».

Тимирязев районининг колоннаси дон бошоқларини кўтариб Қизил майдонга кириб келади. Колонна «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда фаннинг ролини оширайлик» сўзлари ёзилган панносини кўтариб олган. Тимирязев номли қишлоқ хўжалик Академиясининг коллективи Қизил майдондан ўтади. Бу академиянинг ходимлари партиянинг даъватига иш билан жавоб қайтармоқдалар. Москва областидаги «Заря коммунизма», «Коммунарка», «Память Ильича» совхозларида ва бошқа кўп хўжаликларда академиянинг таянч пунктлари вужудга келтирилди.

Москва областидаги қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1971 йилда 1 миллион тоннага яқин ғалла етиштирдилар, ҳар гектар ердан 23.2 центнердан дон ҳосили олинди, деб рапорт берадилар.

Мамлакатимизнинг илмий штаби — СССР Фанлар академияси колоннаси «Совет фани — Октябрь самараси» деган сўзлар ёзилган плакатни кўтариб олган. Совет Иттифоқида 17 минг академик, мухбир аъзо ва профессорлар бор. Планетадаги ҳар тўрт олимнинг бири СССР гражданидир.

Ленин районининг колоннасида студентлар кўп. Мамлакатдаги энг йирик олий ўқув юртлари ўз вакилларини — аълочи ўқувчиларни, студентлар бинокор отрядларининг азаматларини, Ленин стипендиатларини, яқинда ўтказилгач студентлар Бутуниттифоқ слётининг қатнашчиларини Қизил майдонга юборишган.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг слётда айтган шу сўзлари уларга, улар сиймосида барча совет студентларига қаратилган эди: «Партия Марказий Комитети бутун умрингизда ленинча ўқишингиз, ишлашингиз ва курашувингизга аминдир!»

...Қизил майдонда байрам намойиши бир ярим соатча давом этди. Бу — совет халқининг бирлигини, унинг Ленин васиятларига ва революция идеалларига садоқатини, Комунистик партия теварагига жипслашганлигини кўрсатган завқли намойиш бўлди. Байрам намойиши халқимизнинг ижодий кучларини, унинг партия XXIV съезди қўйган катта вазифаларни бажаришга қатъий бел боғлаб, коммунистик қурилишда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритишга қатъий қарор берганлигини ёрқин исбот этувчи яна бир далил бўлиб қолди.

Қизил майдондан репортажни ТАСС мухбирлари **М. Баратянц, Л. Бернасконн, В. Иткин, В. Петрунь, А. Семенов, В. Серов, А. Шестаковский** олиб бордилар.

Тошкентда меҳнаткашлар намойиши. А. Тўраев ва А. Абалян фотолари.

ЖИПСЛИК, БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

(Боши биринчи бетда).

Совет Иттифоқининг ва бошқа социализм мамлакатларининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, ҳамда миллий озодлик курашининг муваффақиятлари империалистик агрессорларни ғазабга солмоқда.

Америка агрессорлари ўз планларини амалга ошириш мақсадида Вьетнам, Камбоджа ва Лаос халқларига қарши жиноий уруш олиб бормоқдалар. Яқин Шарқда Исроил экстремистларига ҳомийлик қилмоқдалар, қуролланиш пойгасини давом эттирмоқдалар.

Коммунистик партия, Совет ҳукумати, бутун совет халқи империалистик агрессорларнинг мана шу хатарли кирдикорларига жавобан Ватанимизнинг куч-қудратини янада оширадилар. Совет Қуролли Кучлари Коммунистик партиянинг, совет ҳукуматининг тинмай ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли, фан-техниканинг энг янги ютуқлари негизида барпо этилган жаҳонда энг мукаммал қурол-яроғ ва ҳарбий техника турлари билан таъминланди.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини қўриқлаб, ватанимизнинг жанубий чегараларида ўзининг фахрий-ҳарбий бурчини шараф билан ва муносиб равишда бажармоқда. Туркистон ҳарбий округи қўшинлари улуғ Ленин партияси теварагига мустаҳкам жипслашиб, ўзининг ҳарбий маҳоратини ва жанговарлик қобилиятини тинмай такомиллаштирмоқда ҳамда Ватаннинг ҳар қандай буйруғини бажаришга ҳамма вақт тайёр турибди.

Қизил майдонда Улуғ Октябрь социалистиик революциясининг 54 йиллиги шарафига, коммунизм қураётган, ер юзида тинчлик ва барча кишиларнинг бахт-саодати учун мардонавор курашаётган улуғ совет халқи, жонажон Совет ҳукумати, Совет Иттифоқи улуғ ленинчи Коммунистик партияси шарафига табрик садолари янграйди.

Артиллерия салютининг садолари эшитилади. Майдон узра «Ура!» садолари янграйди. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат гимнлари тантанавор янграйди.

Барабанлар овози остида Парадлар хиёбонига шаҳдам қадамлар ташлаб дастлабки ҳарбий қисмлар кириб келади. Ватан ҳимоячиларининг сафларида жанговар шон-шуҳратларга бурканган байроқлар ҳилпирайди. Майдондан қўшин турлари вакиллари ўтади. Октябрь ғалабаларини шараф билан сақлаш, Совет Иттифоқи ва бутун социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқларининг тинч ҳаётини бузишга уринган ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга шай турган қудратли жанговар техника ҳаракатга келади.

Моторларнинг овози бир зум тинади. Бир неча дақиқалик жимликдан сўнг Парадлар хиёбонида намойишчиларнинг дастлабки колонналари кўринади. Ранг-баранг байроқлар, шиорларнинг байрам руҳи, диаграммалар ва плакатлар намойиш қатнашчиларининг ғалабаларини кўрсатиб турибди...

Улар бутун Октябрь олдида меҳнат вахтасининг якунлари ҳақида, Коммунистик партиянинг XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишда эришган дастлабки ютуқлари тўғрисида, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида эришган меҳнат зафарлари ҳақида рапорт бермоқдалар. Бу зафарларнинг ҳаммаси 1917 йил октябрида асос солинган коммунистик қурилиш йўлида эришилган ғалабадир...

Тошкентликлар давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарган республика пахтакорларининг ажойиб ғалабасига ўз ҳиссаларини қўшганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Ўзбекистонда ҳар бир киши пахтакордир. Кичик бир пахта кўсагида колхозчининг меҳнати билан ишчининг зарбдор иши, олимнинг изланиши, конструкторнинг фикри мужассамлагандир. «Ташсельмаш» заводи колоннасини минбардагилар қарсаклар билан кутиб олишади. Бу шонли коллектив яқинда юз мингинчи пахта териш машинаси ишлаб чиқарилганини тантанали нишонлаган эди. «Ташсельмаш» машиналари фақат шу йилги йиғим-терим мавсумининг ўзида юз мингларча кишини қўл меҳнатидан халос қилди. Машиналар билан 1.800.000 тонна пахта териб олинди. Бу иш Октябрь ғалабасига қадар ҳатто кетмон ва михни ҳам чет эллардан келтирган Ўзбекистонда, биринчи беш йиллик даврида қурилган заводда амалга оширилди.

Мана энди социалистик Тошкент шонли ишчилар армиясининг минг-минглаб жангчилари Ленин ҳайкали ёнидан ўтиб бормоқдалар. В. И. Ленин номли электрон техника заводи жуда мураккаб приборлар ишлаб чиқаради. Корхона маҳсулот реализация қилиш бўйича графикдан бир ой олдинда бормоқда. Бунга ижодий ташаббускорлик, мусобақани моҳирона ташкил этиш, илғор технологияни жорий қилиш туфайли эришилди.

...Колонна кумуш ранг ҳаво кемаси моделини кўтариб ўтмоқда. Булар — В. П. Чкалов номли заводнинг самолётсозлари. Бу корхона меҳнатдаги муваффақиятлари учун шаҳар Ҳурмат тахтасига ёзилган. Пойтахтнинг Ю. А. Гагарин номли «Таштекстильмаш», «Ўзбексельмаш», трактор-йиғув, «Ташкенткабель» сингари кўпдан-кўп бошқа энг йирик корхоналари коллективлари ҳам шу тантанали кунда Ватанга меҳнат зафарларидан рапорт бермоқдалар.... Мана, «Подъёмник» заводининг колоннаси ўтиб бормоқда. Бу корхона ишчилари қисқа вақт ичида қолоқликка барҳам бериб, беш йиллик илғорлари сафига ўтиб олишга муваффақ бўлишди.

Тошкентликлар КПСС XXIV съездининг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ҳақидаги қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Октябрь олди социалистик мусобақасининг ғолиблари қаторида бугун майдондан ўтиб бораётган «Қизил тонг» фирмаси, 1-пойафзал фабрикаси «Учқун» тўқимачилик галантерея фирмаси, 3-нон заводи, «Шарқ» мебель комбинати ва бошқа корхоналар бор. Уларнинг маҳсулоти бир неча ўн миллион сўмликдан ҳам ошиб кетади. Партиянинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун!» деган шиори амалда ўзининг моддий ифодасини мана шундай топмоқда.

Шу эсда қоладиган кунда майдондан ўтган, «зангори экран»лар орқали намойишни кузатган ҳар бир киши Тошкент учун, қудратли индустриал шаҳар учун, илғор фан ва маданиятга эга бўлган шаҳримиз учун чексиз ифтихор туйғулари билан тўлиб-тошди. Ўнлаб илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаётган юзлаб олимлар ҳам намойишчилар билан бирга ўтишди. Улар орасида физиклар ва математиклар, биологлар ва санъатшунослар, ер қаърининг разведкачилари ва астрономлар, тарихчилар ва химиклар бор эди... Уларнинг тадқиқотлари меваси техника тараққиётини янада жадаллаштириш, қишлоқ хўжалигини такомиллаштириш, соғлиқни сақлаш, маориф, маданиятни юксалтириш имконини бермоқда. Чор Россиясининг собиқ қолоқ ўлкаси бўлган диёримиз жаҳолат ва хасталикдан илм ва саломатликка, қашшоқликдан фаровонликка, ҳуқуқсизликдан демократиянинг гуллаб-яшнашигача бўлган йўлни босиб ўтди. Бу ҳам Октябрнинг энг ёрқин ғалабаларидан бири, КПССнинг ленинча миллий сиёсати натижаси, совет халқларининг бузилмас дўстлиги мевасидир!

...Республиканинг фахри ва келажаги бўлган ёшлар ўтиб бормоқда. Тошкентнинг ўнлаб олий ўқув юртлари ва техникумлари халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаб бермоқда. Пойтахт студентлари партия ёшлар зиммасига юклаган катта вазифани шараф билан бажаришга қатъий азму-қарор қилганлар, бутун ҳаётлари мобайнида ғоявий эътиқодли, чуқур билимли, касбга меҳр-муҳаббатли, улуғ Ватанга садоқатли бўлишга аҳд қилганлар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида худди шу ҳақда гапирган эди.

Октябрь — халқаро сўздир. Октябрь нури бутун инсониятга зиё бермоқда. Байрам колонналарида тошкентликлар билан бир қаторда билим олиш, иқтисодий ва социал тараққиёт учун ўз халқлари олиб бораётган курашда ёрдам бериш учун Совет Ўзбекистонига келиб ўқиётган кўпгина мамлакатларнинг йигит ва қизлари ҳам бор эди. Майдон узра қаҳрамон Вьетнам халқининг ёшлари ўтар экан, минбарларда гулдурос қарсаклар янграйди. Қудратли радио карнайлар КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидаги «Социалистик интернационализм байроғини баланд кўтарайлик!» деган сўзларни бутун майдон бўйлаб янгратади.

В. И. Ленин номли майдонда одамлар гўлқини бир неча соатгача тинмай оқиб турди.

Тантанали байрам гўзал спорт паради билан ниҳоясига етди.

Кечқурун эса, шаҳарнинг байрам чироқлари билан ясанган кўчаларида халқ сайли давом этди.

Ю. КРУЖИЛИН, Ю. КАРКИН, ЎзТАГ мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОНДА БАЙРАМ ШОДИЁНАЛАРИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ

Областдаги шаҳар ва посёлкаларнинг меҳнаткашлари байрамни шоду-ҳуррамлик билан кутиб олдилар. Бекободдаги Ф. Дзержинский номли цемент комбинатининг ўхшаш корхоналар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан ишчи ва хизматчилари, планда ташқари минглаб тонна пўлат ва прокат берган. В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг пўлат эритувчилари ва прокатчилари номига кўплаб табрикномалар келди. Чирчиқ металлурглари, Олмалиқ химиклари, Ангрен кўмирчилари, Янгийўл озиқ-овқат ходимларининг намойишларида кўплаб киши қатнашди.

Тошкент областининг юзлаб колхоз ва совхозлари Октябрь байрамини меҳнатда катта ғалабалар билан кутиб олдилар. Область деҳқонлари ватанга 385 минг тонна «оқ олтин» топширдилар. Бу эса планда кўзда тутилганидан 55 минг тонна кўпдир. Лубкорлар тайёрлов пунктларига 345 минг тонна каноп пояси етказиб бериб, рекордли ҳосил кўтаришга эришдилар.

САМАРҚАНД

Байрам намойишининг қатнашчилари шаҳарнинг янгиланган марказига тўпландилар.

Область маркази аҳолисининг бешдан бир қисмини ташкил этган студентларнинг колонналарини, минбардагилар гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Ёшлар жонажон Ленин партиясини шарафловчи транспарантларни баланд кўтариб шўх комсомол қўшиқларини айтиб ўтдилар.

АНДИЖОН

Байрам юришини безаган кўпгина транспарантларга «510» рақами ёзиб қўйилган эди. Андижон областининг деҳқонлари байрамга қадар шунча тонна пахта бердилар.

Машинасозлик саноатининг меҳнатчилари, социалистик мусобақада энг яхши натижаларга эришган коллективлар Октябрь майдонидаги байрам юришини бошлаб бердилар. Булар — «Андижанирмаш», машинасозлик, «Электродвигатель», «Коммунар» заводларидир.

ФАРҒОНА

Байрам намойишини Фарғона водийсида Совет ҳокимиятини тиклаш учун олиб борилган кураш қатнашчилари, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари бошлаб бердилар. Улар кетидан индустриал марказнинг ишчилар гвардияси борди. Октябрь олди мусобақасида энг яхши кўрсатгичга эришган нефть тозалаш заводининг коллективи намойишнинг олдинги сафларида боришга сазовор бўлдилар.

БУХОРО

Қадимий Бухоро 7 ноябрда бамисоли яшаргандек эди. Бу ерда анъана бўйича байрам юришини мактаб ўқувчилари очиб бердилар. Улар кетидан физкультурачилар, ўрта махсус ва олий ўқув юртларининг студентлари ўтдилар.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган Бухоро пахта тозалаш заводининг коллективи намойиш вақтида ўз номига билдирилган қизғин қутловларни қабул қилиб олди. Бу коллектив янги ҳосил пахтасини тез суръатлар билан қайта ишламоқда, беш йилликнинг биринчи йили учун ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқда.

СИРДАРЁ

Гулистонда байрам баланд руҳ билан нишонланди. Қўриқ областда Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги Мирзачўлни ўзлаштиришда янги босқич бошланган куннинг ўн беш йиллигига тўғри келди. Шу давр ичида мамлакатнинг ҳамма томонларидан бу ерга келган мингминглаб ташаббускорлар анчагина қўриқ ерларни ўзлаштирдилар. Ихтисослаштирилган ўнлаб совхозлар барпо этилди.

НАМАНГАН

Область меҳнаткашлари Ленин номли майдонга паннолар, схемалар, диаграммалар ва транспарантлар кўтарган ҳолда кириб келдилар. Буларда шаҳарнинг кўпгина корхоналари тайёрлаган салмоқли меҳнат ғалабалари тўғрисида ҳикоя қилинар эди. Ун комбинатининг ходимлари йиллик планни бажарганликлари ҳақида байрам арафасида рапорт бердилар. «Пятилетка» фабрикасининг ишчи ва хизматчилари декабрь ойи ҳисобига ишламоқдалар.

СУРХОНДАРЁ

Термиз меҳнаткашлари байрамни тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида эришилган шонли зафарлар учун фахрланиш ҳислари билан нишонладилар.

Сурхондарё области саноатининг ходимлари ўн ойлик топшириққа қўшимча равишда минглаб тонна кўмир, нефть, пахта толаси бердилар. Кўпгина ишлаб чиқариш коллективлари беш йилликнинг иккинчи йили календари бўйича ишлай бошладилар. Улар орасида мамлакатда энг жанубий Термиз дарё портининг коллективи бор.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

КПСС XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари тарихий қарорларини изчил амалга ошираётган Автоном республика меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги байрамига муносиб армуғон билан келдилар. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ўн ойлик топшириқлари ошириб бажарилди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагидан 34 процент кўпайди.

Автоном республика меҳнаткашлари салкам 300 минг тонна пахта ва ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл шоли тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Съезд йилида пахтакорлар 350 минг тонна, шоликорлар эса 60 минг тонна шоли тайёрлаш юзасидан қизғин иш олиб бормоқдалар.

Эрталаб соат 10. В. И. Ленин номидаги Қизил майдон. Автоном республика партия ва совет раҳбарлари минбарга чиқадилар. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. Ешимбетов намойиш қатнашчиларини ва улар орқали Автоном республика меҳнаткашларини Улуғ Октябрь байрами билан табриклайди.

Пионер ва мактаб ўқувчилари байрам намойишини бошлаб берадилар. Завод, фабрика ишчилари, инженер-техниклари майдонга кириб келадилар. Улар социалистик мусобақани авж олдириб, тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан олдин бажариш, 1971 йилнинг топшириқларини 25 декабргача бажаришга аҳд қилганлар. Меҳнат Қизил Байроқ орденли 12-қурилиш трести ва 166-қурилиш трести ва бошқа қурилиш ташкилотлари намойишдан ўтар эканлар, қурилиш ишларида сон ва сифат жиҳатидан яхши натижаларга эришаётганликлари транспарантлардан сезилиб турарди.

Тўрткул, Беруний, Амударё, Хўжайли, Қўнғирот, Мўйноқ, Чимбой, Тахтакўпир, Кегайли, Шуманай, Ленинобод районларида ҳам байрам намойишлари бўлиб ўтди.

ХОРАЗМ

Машъал Хоразм Улуғ Октябрнинг бу йилги байрамини алоҳида қувонч билан кутиб олди. Улуғ Ленинни ўзининг Меҳнат ордени билан тақдирлаган Хоразм байроғида эндиликда қўш олий нишон — Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени порлаб турибди.

Байрам тантаналари КПСС XXIV съезди қарорларини ва тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор режаларини оғишмай амалга ошириш шиори остида ўтди. Қизил майдондаги митингда область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов нутқ сўзлаб, намойиш қатнашчиларини улуғ байрам билан табриклади. Хоразм меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йили марраларини муддатидан илгари эгаллашга қатъий бел боғлаганликларини намойиш қилдилар.

ҚАШҚАДАРЁ

ҚАРШИ («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қашқадарё область меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллиги байрамини меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Область халқ хўжалигининг барча жабҳаларида белгиланган топшириқларни бажаришда салмоқли ютуқларга эришдилар. Қишлоқ хўжалиги, чорвачилик, саноат ва капитал қурилиш бўйича тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили марраларини тўла эгалладилар. Она-Ватаннинг «оқ олтин» хирмонига 245 минг тоннадан зиёд қиммат баҳо Қашқадарё толаси тўкилди.

Байрам тантаналарида қўлга киритилган ана шу ютуқлар яна бир бор қайд этилди. Область маркази Қарши шаҳрида бўлиб ўтган меҳнаткашларнинг байрам намойиши партия ва Ватанга чуқур садоқат ва муҳаббатнинг ёрқин тантанасига айланиб кетди.

Қарши шаҳридаги Ленин майдони байрам либосида. Майдон, кўчаларда ол байроқлар ҳилпираб турибди. Майдонни тўлдириб ўтаётган меҳнаткашларнинг қўлларида Октябрь 54 йиллиги арафасида қўлга киритилган ютуқлардан ҳикоя қилувчи ранг-баранг транспарантлар. Музика садолари авжида.

Қарши шаҳри меҳнаткашлари байрамни ғоятда шодиёналик билан ўтказдилар. Октябрь 54 йиллиги байрами кунида барча район марказларида ва Шаҳрисабз шаҳрида меҳнаткашларнинг байрам намойиши бўлиб ўтди. Ўйин кулги, тантаналар майдонлардан боғларга, маданият саройларига, клуб ва театрларга кўчди. Шодиёналар кечгача давом этди.

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг илмий секретари профессор Н. С. Аржаников билан суҳбат

1971 йил — КПСС тарихий XXIV съезди йили. Совет олимлари ҳам бутун халқ билан бирга партиянинг мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдан иборат улуғвор программасини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилига янги катта ҳисса қўшдилар. 1971 йилги СССР Давлат мукофотларининг берилганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Совет физика-математика мактабини бутун жаҳон тан олди. Ишлаб чиқаришнинг асосий тармоқларини техника билан қайта қуроллантириш ва кенг миқёсдаги илмий тадқиқотлар экспериментал базасини такомиллаштириш кўп жиҳатдан ана шу билимлар комплексини ривожлантириш даражасига боғлиқ.

Бу жиҳатдан И. В. Курчатов номидаги атом энергияси институтининг академик Л. А. Арцимович бошчилигидаги тадқиқотчи олимлар коллективининг иши диққатга сазовордир. Бу ерда бошқариладиган термоядро реакцияларини ўрганиш учун мўлжалланган «токамак» қурилмаларида зўр умид бағишлайдиган натижаларга эришилди. Ҳарорат ва заррачаларнинг тўпланиши жиҳатдан иссиқ плазманинг рекордли характеристикасига эришилди. Жаҳонда биринчи марта барқарор плазма ҳосил қилинди. Бундай плазманинг «ҳаёти» секунднинг юздан бир ҳиссасига етди... Шу тариқа келгусидаги энергетика проблемасини ҳал қилиш — термоядро реакторини яратиш йўлида катта қадам қўйилди. Тадқиқотчиларнинг бу коллективи СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Техникавий қийинчиликлар ва ишлатиш жуда ҳам қимматга тушаётганлиги сабабли атом реакторларининг қуввати ўз «чеки»га етиб қолди, деб ҳисобланар эди. Дубнадаги ядро тадқиқотлари бирлашган институтида СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Д. И. Блохинцев бошчилигидаги бир группа физиклар бу даъвони рад этишди. Олимлар жуда ҳам жадал нейтронларда ишлайдиган «ИБР» тадқиқотчи импульсли реактор яратдилар. Бундай қурилма шунга ўхшаш мавжуд қурилмаларга нисбатан бир қанча афзалликларга эга. Масалан, янги реактор нисбатан кичик — ўн икки киловатт қувватга эга бўлгани ҳолда қуввати ўнлаб меговатт келадиган бир жойда ишлаб турадиган улкан агрегатга тенгдир. Физикларнинг бу иши юксак мукофотга сазовор бўлди.

Квант механикаси соҳасидаги ютуқлар ҳам ғоят салмоқлидир. Ленинградлик профессор Л. Д. Фадеев раҳбарлигида ўзаро боғланган ва бир-бирига таъсир кўрсатувчи уч заррача ҳаракати тўғрисидаги мураккаб вазифа ҳал қилинди. Бу тадқиқот масалан, атом ва ядро физикаси учун жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Бизнинг мамлакатимизда, деб таъкидлади профессор Н. С. Аржаников, химия фанини янада ривожлантириш учун ҳам барча шарт-шароитлар яратилган. Ғоят мураккаб химиявий боғланишларнинг янги қонуниятлари очилмоқда, олдиндан белгилаб қўйилган хоссаларга эга бўлган ва табиатда илгари маълум бўлмаган моддалар синтез қилинмоқда. Химиявий йўл билан боғланган симоб, кадмий, рух, кремний ва унга ўхшаш бўлган металл билан қўшилган сурма сингари металларнинг янги бирикмаларини ҳосил қилиш имконияти очилмоқда. Бу тадқиқот СССР Давлат мукофотининг лауреатлари — академик Г. А. Разуваевга ва Н. С. Вязанкинга мансубдир. Улар ўз тадқиқотлари билан химиянинг янги бўлими бўлмиш металлоорганик бирикмаларнинг асосли негизларини яратдилар.

Планетамизнинг геологик ўтмиши ҳақидаги фанни яратиш ҳозирги вақтда ватаннинг янги географиясини вужудга келтириш билан боғлиқ бўлган кўпгина инженерлик проблемаларни ҳал қилишга ёрдам беради. Бу эса партиямиз режалари асосида, халқ манфаатларини кўзлаб табиат жуда кенг кўламда ўзгартирилаётганлигидан далолат беради. Жумладан, Белоруссия ССР Фанлар академиясининг академиги Г. И. Горецкий ўз асарида ана шуни акс эттирди. Бу асар Волга. Кама. Дон дарёларида энергетика гигантлари қурилишида кўпгина инженерлик-геология вазифаларни ҳал қилишда бебаҳо ёрдам берди.

Антарктика халқаро ҳамкорлик қитъасига айланди. Кўпгина мамлакатларнинг олимлари Антарктикани ўрганишдан манфаатдордирлар. Шу боисдан А. П. Андрияшев, Е. И. Толстиков ва бошқалардан иборат авторлар коллективи яратган «Антарктика атласи» асари жуда катта қизиқиш туғдирмоқда. Бу асарда совет ва чет эл олимлари олиб борган жуда кўп тадқиқотларнинг натижалари умумлаштирилган. Эндиликда бу асарнинг авторлари СССР Давлат мукофотининг лауреатларидир.

Кибернетика методлари тадқиқотларнинг турли соҳаларига тобора чуқур кириб бормоқда. Бу гап биологияга ҳам кўп даражада тааллуқлидир. Ф. В. Крогиус ва бошқа авторлардан иборат бир гуруҳ олимларнинг иши юксак баҳоланди. Бу олимлар вужудга келтирилган кибернетика моделлари асосида Дальний кўлидаги балиқлар запасининг ҳолати ва уларни овлаш прогнози методларини яратдилар.

Нефть углеводородларидан оқсил моддаларини ҳосил қилишнинг илмий асосларини ва микробиология усулларини ишлаб чиққан академик Н. Д. Иерусалимскийга, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. К. Скрябинга ва бошқа авторларга СССР Давлат мукофоти берилди. Олимларнинг бу ишлари мамлакатимизда нефть парафинларидан озиқа ачитқиларини ишлаб чиқарадиган саноат барпо этиш учун илмий замин бўлди. СССР Давлат мукофоти лауреатлари Р. И. Аванесов ва бошқа авторлар яратган Белоруссия лингвогеографияси соҳасидаги ишлар комплекси, шунингдек, профессор А. П. Дульзоннинг «Кет тили» монографияси катта илмий аҳамиятга эгадир. Бу тадқиқотлар тилшуносликнинг чуқур ва оригинал проблемалари актив ва ижодий ишлаб чиқилганидан далолат беради.

СССР Давлат мукофотларини бериш тўғрисидаги қарорда, деб давом этди профессор Н. С. Аржаников, техника новаторларининг ўн тўртта иши тақдирланди. Булар орасида Минск трактор заводида Г. П. Бадалов ва бошқа мутахассислар яратган унификация қилинган ғилдиракли, ярим ўрмаловчи ва ўрмаловчи тракторларнинг конструкциялари бор. Бундай конструкциядаги тракторлар 200 тагача осма ва ярим осма машина ва асбоблардан фойдаланиш имконини беради. «Виноградарь» универсал машиналарини ва токни парвариш қилиш соҳасидаги кўпгина ишларни механизациялаш учун мўлжалланган шу машина мосламалари комплексини яратган ҳамда ишлаб чиқаришга жорий қилган А. Т. Воронцов ва бошқа авторларнинг мукофотга сазовор бўлган ишини ҳам айтиб ўтиш керак.

Яна бир мисол. Оршанскдаги «Красний борец» станоксозлик заводида жуда ҳам аниқ ишлайдиган станокларни жаҳонда биринчи марта конвейер усулида йиғиш иши йўлга қўйилди. Бундай станоклар жаҳондаги энг яхши стандартлар даражасида бўлиб, 52 та чет мамлакатга экспорт қилинмоқда. Шу корхона директори Т. М. Захаренко ва бошқа мутахассислар мукофотга сазовор бўлдилар.

Лихачев номидаги Москва автомобиль заводининг П. Д. Бородин бошчилигидаги ижодий коллективи юк автомобилларини комплекс механик тарзда ишлаб чиқаришни ташкил қилди. Шу корхонанинг цехларида автоматлаштирилган 172 линия ва поток-механизациялаштирилган 289 линия ишга солинди. Бу линиялар барча технология операцияларида қўлланилмоқда. Шу нарсани таъкидлаб ўтиш керакки, бу ижодий коллектив яратган ва юксак мукофотга сазовор бўлган кўпгина техникавий ихтиролар бошқа корхоналарда ҳам қўлланилмоқда.

«Наири» электрон-ҳисоблаш машиналари мамлакатимизда кенг тарқалган, бу машиналар халқ хўжалигининг кўпгина соҳаларида фойдаланилмоқда. Шу машиналарни яратган Г. Е. Овсепянга ва бошқа авторларга СССР Давлат мукофоти берилди

Кончилик индустрияси соҳасида ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Чунончи, Г. Б. Карапетян ва бошқа мутахассислар яратган энг яхши пармалаш қурилмалари ва отқиндиларга қарши ускуналар нефть ва табиий газ қазиб чиқаришни кўпайтириш имконини берди. Бу янги қурилмалар ҳозирги вақтда Татаристонда, Бошқирдистонда, Тюмень областида нефть қазиб чиқаришни таъминламоқда. И. М. Петухов бошчилик қилган коллектив ҳам юксак мукофот билан тақдирланди Тадқиқотлар асосида кўмир шахталаридан фойдаланиш учун муҳим қўлланма яратилди.

Металлургларнинг иши ҳам диққатга сазовордир. Масалан И. К. Походний ва бошқа мутахассислардан иборат авторлар коллективи кам заҳарли бўлган янги пайвандлаш электродларини ишлаб чиқдилар ва ялпи ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Бундай электродлар жуда соз металлургик ва пайвандлаш хоссаларигагина эга бўлиб қолмай, шу билан бирга барча гигиеник шарт-шароитларга ҳам жавоб беради. Янги электродлардан сўнгги йилларда фойдаланишдан олинган иқтисодий самара 163 миллион сўмга етди.

Бинокорлар ва архитекторларнинг йирик ишлари ҳам давлат мукофотлари билан тақдирланди. Ленинграддаги «Юбилейний» спорт саройини қуриш соҳасида қилинган тадқиқотларда, уни лойиҳалаштириш ва қуришда мутахассисларнинг катта бир колективи иштирок этди. Бу объектда олдиндан таранг қилинган вант фермалари методидан оригинал тарзда фойдаланилди. Бу эса металл сарфлашни икки баравар камайтириш имконини берди. Бу усулдан СССРдаги ва чет эллардаги бошқа спорт иншоотлари қурилишида ҳам фойдаланилмоқда.

Вахш дарёсида Бойпази гидроузели тош-тупроқ тўғонини қурган чоғда жаҳон практикасида биринчи марта жўшқин дарёни тўсиш амалга оширилди. С. А. Попов ва бошқа мутахассислар тоғ жинсларини портлатишнинг аниқ расчетларини туздилар, бу эса тўғоннинг мўлжалланган ҳажмда ва шаклда бўлишини, шунингдек ер қимирлашига бардошли бўлишини таъминлади.

Щекино химия комбинати ходимларининг меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин равишда ошириш имконини берган иш методи кенг маълум ва машҳурдир. Бунинг натижасида корхонада бир мингга яқин киши ишдан ҳоли қилинди, химикларнинг индивидуал иш унуми анча ошди. Ана шу методни ишлаб чиқиш ва ундан фойдаланиш ташаббускорларидан бир группасига СССР Давлат мукофоти берилди.

1971 йилги давлат мукофотларига сазовор бўлган совет олимлари ва янги техника ижодкорларининг ҳамма ишларини, деди пировардида Н. С. Аржаников, бу қисқа суҳбатда ифодалаб бериш қийин. Булар орасида атоқли медик олимлар, физиклар, металлургия, машинасозликнинг таниқли мутахассислари бор. Фан ва техника новаторларидан катта бир группасига Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги байрами кунида юксак мукофотлар берилганлиги — мамлакатимиз ҳаётида йирик ва қувончли воқеадир.

Москва.

(ТАСС).

МАМЛАКАТ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Мамлакат пахтакорлари Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги арафасида давлатга пахта сотиш планини 550 минг тонна ошириб бажардилар.

— Мамлакатдаги барча пахтакор республикалар халқ хўжалик планларини ортиғи билан адо этдилар,— деди ТАСС мухбирига СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги пахтачилик ва луб экинлари бош бошқармасининг бошлиғи Ю. Ремидовский. Мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистон деҳқонлари ҳақиқатан ҳам қаҳрамонона меҳнат жасоратини кўрсатдилар. Улар давлатга 4 миллион 300 минг тоннадан кўпроқ пахта сотдилар. Туркманистон деҳқонлари улкан хирмон учун бошланган умумхалқ курашига салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар тайёрлов пунктларига 820 минг тонна пахта етказиб бердилар. Тожикистон колхоз ва совхозлари давлатга 730 минг тонна «оқ олтин» сотдилар. Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон далаларининг меҳнатчилари катта муваффақиятларга эришдилар.

Йиғим-терим юксак суръати механизацияни жорий этиш натижасидир. Комбайнларнинг бункерларидан 2 миллион 600 минг тонна пахта тўкилди. Бундай юқори кўрсаткичга биринчи марта эришилди. Кўпгина механик-ҳайдовчилар 350—600 тоннадан ва бундан ҳам кўпроқ пахта тердилар.

Ўзбекистондан Ш. Қудратов, ва Т. Охунова, Тожикистондан Х. Одиноева ва Т. Усмонова, Озарбайжон ССРдан С. Имролиев ва бошқалар ҳосилни машинада териб олишда зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Жуда кўп минглаб теримчиларнинг меҳнат соҳасидаги қаҳрамонлигини ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Ўзбекистоннинг «Интернационал» колхозидан М. Бозорова, «Комсомол» совхозидан Х. Эргашева, Б. Қурбонова, Р. Мунажиддинова, Тожикистон ССР Ленин районидаги «Коммунизм» колхозидан Г. Муҳиддинова саккиз-ўн тоннадан «оқ олтин» тердилар.

Далада ҳали пахта кўп. Пахта терими давом этмоқда. Колхоз ва совхозлар «оқ олтин» теримини қисқа муддатда тугаллаш учун, майдонларни энг қулай муддатларда тайёрлаб, келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин яратиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

ҲАЁТБАХШ САНЪАТ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг раиси Н. С. Тихонов билан суҳбат

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг таклифини қараб чиқиб, адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1971 йилги СССР давлат мукофотларини бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Мукофотларнинг берилиши кўпгина қардош республикалар санъати барча турларининг намояндалари бўлган талантли авторлар катта мусобақасининг якуни бўлди.

Адабиёт соҳасида давлат мукофоти машҳур совет ёзувчиси Вадим Кожевниковга «Алоҳида қисм» ва «Пётр Рябинкин» повестлари учун берилди. Бу ҳар иккала асар ишчилар синфи ҳаётига бағишланган. «Алоҳида қисм» повестидаги экскаваторчи-машинист Степан Буковнинг ажойиб образида ва «Пётр Рябинкин» повестининг қаҳрамонлари сиймосида совет тузуми яратган кучли ва мағрур кишилар тасвирланади. Бу кишиларнинг характери тинч меҳнатда ва Улуғ Ватан уруши жангларида тобланган. Китобхонлар В. Кожевниковнинг ижодига муносиб баҳо бердилар. Унинг китобларида коммунизм қуриш улуғ мақсадидан илҳомланган замонамиз қаҳрамонлари, уларнинг ҳаёти ва ишлари тасвирланади.

Шоир Александр Твардовскийнинг Совет Иттифоқида ва бошқа кўпгина чет мамлакатларда кенг машҳур бўлган «Шу йиллар лирикасидан» номли китоби ҳам юксак мукофотга сазовор бўлди. Бу шеърларда ажойиб шоир ижодининг энг яхши хусусиятлари — нафис лиризм, чинакам халқчиллик ва гражданлик ифодаланган. Бу шеърлар чуқур мазмунли бўлиб, форма жиҳатидан ғоят оддийдир. «Шу йиллар лирикасидан» китоби шоир саҳий қалбининг янги талантли ифодасидир.

Юксак маҳорат, ғоят самимий ҳис-туйғулар бу санъаткор ижодининг доимий фазилати бўлиб келди, шоир аллақачонлардаёқ бутун халқнинг меҳр-муҳаббатини қозонди.

Концерт ижрочилик соҳасида 1969-1970 йиллардаги концерт программалари учун Киев опера театрининг солисти, Совет Иттифоқи халқ артисти Белла Руденкога давлат мукофоти берилди. У қўшиқларни ғоят зўр маҳорат билан ижро этади. хонанданинг кенг шуҳрат қозонган программалари совет музика санъатини ривожлантиришга катта ҳиссаси бўлиб қўшилди.

Композитор Арам Хачатурянни Ватанимизда ва бошқа кўпгина мамлакатларда ҳамма билади. Унинг номи ҳам лауреатлар сафидан жой олди. У уч концерт-рапсодия (аркестр билан скрипкада ижро этиладиган, оркестр билан виолончелда ижро этиладиган, оркестр билан фортепианода ижро этиладиган рапсодиялар) учун мукофотга сазовор бўлди.

Бу уч концерт санъаткор ижодида янги босқич бўлиб, композитор фантазиясининг бойлигини ва хилма-хиллигини акс эттирган, тинимсиз изланиш сари қўйилган янги қадамдир. Оптимизм, ҳаётни, чексиз севиш композитор яратган музиканинг энг ажойиб хусусиятларидан биридир.

Тасвирий санъат соҳасида «Оналик» ва «Қирғизистон ёшлари» линогравюралар туркуми учун Қирғизистон ССР халқ рассоми Лидия Ильинага давлат мукофоти берилди.

Унинг ижоди чинакам инсонпарварлик руҳи билан суғорилган, жаҳоннинг ғўзаллигини, шу кунлардаги қаҳрамонликни тасвирлайди. Томошабинлар рассом яратган асарларда оналар образининг катта ички гўзаллигини ҳамиша сезиб турадилар. Шу авторнинг ёшлар темасига бағишланган асарлари кенг шуҳрат қозонган. Бу линогравюраларда ёш қаҳрамонлар ғайратининг романтикаси, уларнинг дунёни жонли ва равшан ҳис этишлари зўр маҳорат билан ифодаланган.

Грузия ССРда хизмат кўрсатган рассом Ираклий Очиаури бадиий ўймакорлик соҳасидаги ишлари учун лауреат унвонини олди. Грузия миллий санъатини тиклаган мастерлардан бири сифатида у шу жанрнинг янгиянги имкониятларини кашф этди. Томошабинлар Тбилиси шаҳрининг Бахт уйидаги ва Грузия Совет энциклопедияси биносидаги нақшларни, Осаки шаҳри «ЭКСПО-70» жаҳон виставкасидаги совет павильони учун ишланган «Оловнинг ўғирланиши» ўймакорлик панноси ва «Грузия мадҳи» туркумидаги ўймакорлик асарларини муносиб равишда тақдирламоқдалар. Бу ишларда тасвирий санъат гўзаллиги билан монументаллиги чамбарчас боғланган. Архитектура ва ўймакорлик учун мезон бўлиб қолган бу юксак санъат И. Очиаурини атоқли совет санъаткорлари даражасига кўтарди.

Болалар учун адабиёт ва санъат асарлари соҳасида давлат мукофоти РСФСР халқ рассоми Юрий Васнецовга «Ладушка» ва «Камалак» китобларини безатганлиги ва чизган суратлари учун берилган.

Бу авторнинг бутун ижоди болаларга бағишланган. У болалар учун ёзилган бир неча ўнлаб китобларни безаган. Рассом китобни безабгина қолмай, эртаклардаги ҳиссиётли сатрларни ҳам ёрқин буёқлар билан тасвирлай олади. Бу санъатнинг тарбиявий аҳамияти катта. Шунинг учун ҳам берилган муносиб мукофот Юрий Васнецовнинг узоқ йиллик ва самарали ижодий йўлига якун ясайди.

«Кўл бўйида» икки серияли фильмига ҳам давлат мукофоти берилди. Бу асарда мамлакатимиз табиий бойликларини ўзлаштириш ва қўриқлаш сингари муҳим масала, ҳал қилинган ижтимоий-маънавий проблема бўлган ҳис-туйғуни тарбиялаш, ватанга меҳр-муҳаббат ҳисларини тарбиялаш проблемаси кўтарилган.

СССР халқ артисти режиссер сценарий автори Сергей Герасимов, ўзининг дилкашлиги билан томошабинларни мафтун этган қиз образини яратган ёш артистка Наталья Белохвостикова;; олим ролини зўр маҳорат билан ижро этган СССР халқ артисти Олег Жаков; РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, қурилиш бошлиғи, коммунист образини яратган Василий Шукшин ҳам лауреат бўлдилар. РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби оператор Владимир Рапопортнинг ва яқиндагина вафот этган РСФСРда хизмат кўрсатган рассом Петр Галажевнинг ажойиб ишлари ҳам мазкур фильмнинг муваффақият қозонишига имкон берди.

«Қотилликда айбланади» бадиий фильмини яратган режиссер, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Борис Волчекнинг; сценарий автори Леонид Аграновичнинг ва судья ролини маҳорат билан ижро этган артист Елена Козельникованинг ижоди ҳам юксак мукофот билан тақдирланди.

Шу фильмда муҳим мавзу — ёш авлоднинг тақдири, идеалларининг ва ниятларининг софлиги тилга олинган. Картинани томошабинлар қизғин кутиб олишди. Шу картинанинг ижодкорлари яхши кишиларга нисбатан меҳр-муҳаббат ва ҳаётимизга ҳалақит бераётганларга нисбатан нафрат ва ғазаб сўзларни оммага етказади. Бу асар катта тарбиявий кучга эгадир.

Архитектура соҳасида экспериментал намунали Белоруссия ССРда Вертелишка, Литва ССРда Дайнава, Эстония ССРда Саку, Куртна ва Винни экспериментал-намунали қишлоқ посёлкаларининг ижодкорлари давлат мукофотига сазовор бўлдилар.

Шу посёлкаларни қуришда ва безатишда қишлоқларни қайта қуриш чоғида муҳим социал-иқтисодий вазифани ҳал этаётган архитекторлар, инженерлар ва хўжалик раҳбарларининг ижодий изланишлари мужассамлангандир.

Давлат мукофоти В. И. Лениннинг туғилган куннинг 100 йиллигида Олмаота шаҳрида В. И. Ленин номли саройни барпо этган архитекторлар В. Ким Ю. Г. Ратушний, марҳум Н. И. Рипинский, Л. Л. Ухоботов, конструкторлардан Б. Н. Делов, В. И. Кукушкин, бинокор инженерлардан Н. И. Кузякин, М. Т. Козибековлар давлат мукофотига сазовор бўлдилар. В. И. Ленин номли саройни кейинги вақтларда мамлакатимизда қурилган энг яхши йирик иншоотлардан бири деб ҳисоблаш керак. Бу сарой Олмаота меъморлари ва бинокорлари ижодий ғайратининг ҳамда профессионал маҳоратининг чўққиси бўлиб қолди.

Н. С. Тихонов ўз суҳбатининг охирида юксак мукофотга сазовор бўлган ишлар ва асарлар кўп миллатли совет санъатининг катта муваффақиятларга эришганлигини, унинг халқ ҳаёти билан алоқасини, коммунизм учун курашда, меҳнаткашларни тарбиялашда катта роль ўйнаётганлигини яна бир марта намойиш қилди, деб уқтириб ўтди (ТАСС).

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 7 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Машинада мавсум бошидан
Сирдарё	0,08	129,01	0,01	136,01
Тошкент	0,02	116,84	—	104,67
Хоразм	0,37	114,63	0,39	89.66
Наманган	0,15	112,17	0,13	118,39
Самарқанд	0,12	111,49	0,01	113,59
Андижон	0,09	110,30	0,06	106,98
ҚҚ АССР	0,63	109,32	0,41	89,65
Қашқадарё	0,07	104,48	0,05	65,69
Бухоро	0,29	103,19	0,12	106,05
Сурхондарё	0,08	102,24	0,04	85,47
Фарғона	0,44	101,12	0,40	102,96
Республика бўйича:	0,21	110,28	0,14	104,91

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Қашқадарё	бир кунда	0,09	мавсум бошидан	126,74
Бухоро	бир кунда	1,42	мавсум бошидан	124,50
Сурхондарё	бир кунда	0,24	мавсум бошидан	108,38
Республика бўйича:	бир кунда	0,37	мавсум бошидан	127,24

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 6 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — районлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён, учинчи стун — мавсум бошидан буён машинада.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Мирзачўл	150,80	182,60
Жиззах	148,52	171,54
Пахтакор	137,67	168,65
Ильич	135,32	171,59
Дўстлик	133,18	158,91
Сирдарё	126,30	129,42
Янгиер	124,92	122,97
Ворошилов	124,82	109,54
Гулистон	122,05	101,02
Боёвут	116,49	93,46
Оқ олтин	110,13	123,93
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Пискент	123,65	104,55
Оққўрғон	120,60	111,64
Юқори Чирчиқ	119,92	159,47
Бўка	119,52	108,20
Ўрта Чирчиқ	115,97	101,99
Янгийўл	113,65	85,54
Бекобод	107,97	87,40
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Янгиариқ	119,49	102,55
Боғот	119,31	87,48
Шовот	118,64	92,42
Урганч	116,78	104,62
Хива	111,69	78,94
Гурлан	111,66	97,82
Қўшкўпир	108,79	72,54
Хазорасп	105,32	67,84
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	120,36	153,41
Янгиқўрғон	119,29	113,68

Задарё	117,95	117,50
Чуст	112,53	121,76
Уйчи	111,82	112,09
Наманган	108,04	112,67
Учқўрғон	106,41	114,86
Тўрақўрғон	105,30	89,04
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Бахмал	131,15	—
Булунғур	124,93	121,85
Жомбой	124,46	109,29
Ғаллаорол	121,18	136,80
Самарқанд	119,90	133,80
Оқдарё	117,18	119,18
Пайариқ	113,80	104,56
Хатирчи	113,30	126,08
Нарпай	109,26	130,63
Иштихон	109,17	104,81
Пастдарғом	104,12	96,80
Каттақўрғон	101,79	104,86
Ургут	79,29	—
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Бўз	119,59	138,98
Избоскан	116,91	140,47
Хўжаобод	115,10	100,74
Ленин	113,44	78,62
Пахтаобод	112,67	113,96
Андижон	109,37	74,79
Қўрғонтепа	108,79	107,53
Москва	105,33	98,27
Марҳамат	102,31	101,75
Балиқчи	101,66	104,35
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Қўнғирот	150,50	130,30
Нукус	124,17	146,69
Амударё	115,70	86,43
Шуманай	114,35	89,97
Хўжайли	111,16	96,10
Беруний	110,21	97,46
Тўрткўл	108,13	83,74
Чимбой	103,09	92,32
Кегайли	102,75	77.74
Ленинобод	96,75	87,39

Тахтакўпир	86,51	65,66
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қарши	132,13	145,92
Косон	126,11	117,13
Қамаши	114,82	76,44
Чироқчи	107,25	77,36
Ғузор	103,84	42,49
Ульянов	102,17	53,65
Яккабоғ	98,62	79,52
Китоб	95,84	43,12
Шаҳрисабз	84,91	32,17
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ромитан	113,80	113,92
Бухоро	110,59	107,91
Қоракўл	108,96	118,14
Навоий	103,21	108,54
Свердлов	101,41	100,41
Шофиркон	100,67	96,42
Вобкент	99,51	94,38
Ғиждувон	99,48	117,16
Қизилтепа	88,05	115,15
Когон	78,57	65,85
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Жарқўрғон	123,34	107,70
Термиз	114,06	91,32
Шеробод	113,06	116,57
Гагарин	111,23	138,97
Шўрчи	97,66	71,11
Денов	89,95	73,36
Сариосиё	83,00	50.72
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	121,24	136,15
Фарғона	108,45	93,02
Риштон	104,57	103,75
Ўзбекистон	102,55	115,25
Қува	100,77	101,01
Ленинград	98.83	76.31
Фрунзе	96,23	128,80
Охунбобоев	96,10	93,96
Бағдод	93,00	88,72
Олтиариқ	91,68	90,99
Қувасой	87,96	85,85

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

Чет элларда

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ҒОЯЛАРИ ЕНГИЛМАСДИР

◆ ВАРШАВА, 7 ноябрь. (ТАСС). Кеча кечқурун Варшавадаги катта театрда Польша пойтахти жамоатчилиги вакилларининг Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 54 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Польша Халқ Республикаси олий партия ва давлат органларининг аъзолари қатнашган бу йиғилишда Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Э. Бабюх доклад қилди. Докладчи поляк ва рус ишчилар ҳаракатининг тарихий алоқаларига батафсил тўхталиб, гитлерчи босқинчиларга қарши олиб борилган жангларда вужудга келган қуролдош совет—поляк қардошлиги тўғрисида гапирди.

Польша Бирлашган Ишчи партияси билан КПСС ўртасидаги мустаҳкам ғоявий алоқалар, деб таъкидлади. Э. Бабюх, совет ва поляк халқлари ўртасида доимо мустаҳкамланиб бораётган дўстликнинг гарантиясидир.

Йиғилиш охирида катта байрам концерти бўлди.

◆ БУДАПЕШТ, 7 ноябрь. (ТАСС). Будапештдаги Венгрия парламенти биноси олдидаги майдонда Венгрия Халқ Республикасининг давлат байроғи тантанали суратда кўтарилди. Республика байроғи ва халқаро ишчилар ҳаракатининг қизил байроғи Геллерт тоғидаги флагштокда ҳилпирай бошлади. Бу ерда озодлик монументи ўрнатилган.

Кеча, Улуғ Октябрь байрами арафасида, Будапештдаги озодлик майдонида дафн этилган совет қаҳрамонлари ёдгорлиги ёнига гулчамбарлар қўйиш тантанали маросими бўлиб ўтди.

Бу тантанада Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси Пал Лошонци, Венгрия революцион ишчи-деҳқонлар ҳукуматининг раиси Ене Фок ҳамда партия ва Венгрия давлатининг бошқа раҳбарлари, таниқли жамоат арбоблари, пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари иштирок этдилар.

◆ УЛАН-БАТОР, 7 ноябрь. (ТАСС). Бутун Монголия пойтахтининг марказий майдонида меҳнаткашларнинг Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги муносабати билан байрам намойиши бўлиб ўтди. Асосий трибунада Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал, Монголия Халқ Республикаси буюк халқ хурали президиумининг раиси Ж. Самбу, Монголиянинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари, шунингдек бу ерда меҳмон бўлиб турган РСФСР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Н. Ф. Васильев бошчилигидаги совет ҳукумат делегацияси бор эди.

Намойишчилар — ишчилар, меҳнаткаш зиёлилар, студентлар, ўқувчилар ва физкультурачилар колонналари узра шиорлар ёзилган қирмизи алвонлар, плакатлар кўзга ташланар эди. Байрам юришида ўн минглаб намойишчилар иштирок этди.

Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Гомбожав намойишчиларга қарата табрик нутқи сўзлади.

◆ ХАНОЙ, 7 ноябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқи совет халқи ва бутун дунёдаги тараққийпарвар жамоатчилик билан биргаликда Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини тантанали суратда нишонламоқда, дейилади Озодлик матбуот агентлиги Жанубий Вьетнамдан берган ва «Совет Иттифоқига оташин салом» деб аталган шарҳда. Бу шарҳда қуйидагилар таъкидланади: Улуғ Октябрь Социалистик революцияси тантанасидан кейин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг барпо этилганлиги рус революцияси ва жаҳон революциясининг ривожланишида бурилиш нуқтаси бўлди ҳамда айни бир вақтда халқаро капитализм ва империализмнинг емирилишини билдириб, жаҳон миқёсида социализм ғалабасини асослаб берди.

Жанубий Вьетнам халқи, Миллий Озодлик фронти ва Жанубий Вьетнам республикаси мувaққат революцион ҳукумати, деб таъкидланади шарҳда, Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши, миллий озодлик учун олиб бораётган курашида зўр мадад бераётгани ҳамда катта ва самарали ёрдам кўрсатаётганлиги учун совет халқига самимий миннатдорчилик изҳор этади.

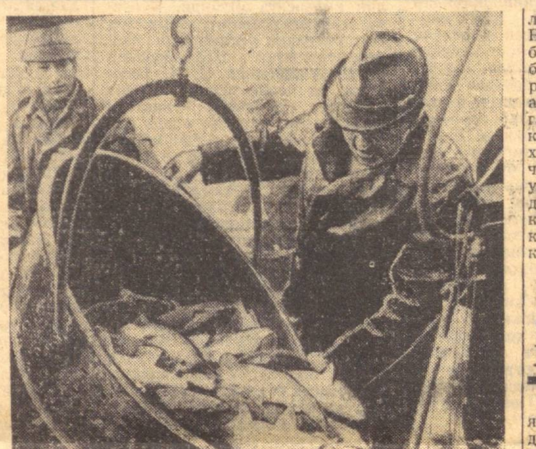

Чехословакияда балиқ овлаш мавсуми давом этмоқда. «Кўллар» мамлакати», деб ном олган Жанубий Чехияда чиндан ҳам табиий ва сунъий ҳовузлар жуда кўп. Бу ердаги дарёларда, ҳовузларда ва кўлларда кўплаб балиқ овласа бўлади. Суратда: Рожемберн кўлида балиқ овлаш.

ЧТК-ТАСС фотоси.

ГАНДИНИНГ ВИЗИТИ ТУГАЛЛАНДИ

ВАШИНГТОН, 6 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди АҚШ пойтахтига расмий визитини тамомлади. И. Ганди икки марта президент Р. Никсон билан учрашди, давлат секретари У. Рожерс билан суҳбатлашди.

Индира Ганди музокаралар тамом бўлгандан кейин Вашингтондаги матбуот клубида сўзга чиқиб, Никсон билан олиб борилган музокаралар фойдали бўлди, деб айтди. Ярим оролда юз берган вазият тўғрисида мамлакатларнинг раҳбарларини хабардор қилишни ўз бурчим деб ҳисоблайман, деди у. И. Ганди айтдики, Ҳиндистон ўз қўшинларини Покистон чегарасидан олиб кетмоқчи эмас. Чунки, Покистоннинг агрессиясига икки марта дучор бўлган Ҳиндистон шай бўлиб туриш учун барча чораларни кўришни ўз бурчи деб ҳисоблайди, деди у.

Проблеманинг моҳияти Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни эмас, балки Ғарбий Покистон билан Шарқий Покистон ўртасидаги муносабатларни йўлга қўйишдан иборатдир, деб таъкидлади И. Ганди.

Ҳиндистон Бош министри Покистон ҳукуматини «гражданлар аҳолига нисбатан геноцид сиёсат» олиб бораётгани учун қоралади. «Агрессиянинг бу янги формаси хавфсизлигимизга таҳдид қилиб турган сиёсий ва ижтимоий кескинликни вужудга келтирди, деди И. Ганди.

ПОКИСТОН БИЛАН ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИ

РАВАЛПИНДИ, 6 ноябрь. (ТАСС). Покистон радиосининг хабар беришича, президент Яҳёхоннинг шахсий вакили сифатида иш кўраётган Покистон халқ партиясининг раиси Зулфиқор Али Бхутто бошчилигидаги расмий делегация Пекинга келди. Делегация составида ҳарбий ҳаво кучлари қўмондони маршал Раҳимхон, ҳарбий ҳаво кучлари штаби бошлиғи контрадмирал Рашид, бош штаб бошлиғи генерал-лейтенант Гул Хасан, ташқи ишлар министрлигининг секретари С. М. Хон ва бошқалар бор.

Кеча Покистон делегацияси Хитой Халқ Республикаси давлат кенгаши бошлиғи Чжоу Эн Лай билан музокаралар олиб борди. Музокаралар бугун давом эттирилади, деб хабар берилади.

ХАЛҚЛАР РАВНАҚИНИНГ ТАЯНЧИ

КПСС нинг XXIV съезди Совет Иттифоқи обрўсининг барча қитъаларда ўсиб бораётганлигини яна бир бор намойиш қилди. Съезд ишида қатнашган чет эл коммунистик ва ишчи партияларининг вакиллари ўз мамлакатлари ва халқлари тақдири Совет Иттифоқининг енгилмас ҳарбий қудрати билан, Совет халқининг турли соҳаларда эришаётган улкан ютуқлари билан боғлиқ эканини таъкидлаб ўтдилар.

Шарқнинг ёш миллий давлатлари матбуотлари Директиваларидаги Совет Иттифоқи бундан буён ҳам Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларига иқтисодий ва илмий-техника ёрдамини кучайтираверади, деган фикрга катта эътибор бермоқдалар. Ривожланаётган мамлакатлар раҳбарларининг фикрича Совет Иттифоқининг техник-иқтисодий қудратининг мустаҳкамланиши, улар олдида турган улуғвор вазифаларни амалга оширишга жиддий кўмаклашмоқда. Ҳозирги вақтда Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар билан ҳамкорлик Совет Иттифоқининг ташқи иқтисодий алоқаларида муҳим ўринни эгалламоқда.

Совет Иттифоқи ёш миллий давлатларга қарз бермоқда. Лекин бу қарзлар ривожланаётган мамлакатлар халқларининг мустақиллигини ёки обрў-эътиборини камситмайдиган, уларга ҳалал бермайдиган иқтисодий ва сиёсий талаблар билан боғланмаган ҳолда берилади. Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш зарурки, ривожланаётган мамлакатларга берилаётган ёрдам ўзаро манфаатдорлик ва тенгҳуқуқлилик принциплари асосида амалга оширилмоқда. Чунки бизнинг социалистик жамиятимизнинг табиати шуни талаб қилади.

Ҳақиқатан ҳам Совет ҳукумати ўзининг ленинча интернационал бурчига амал қилиб, ҳозирги вақтда 46 та ривожланаётган мамлакатлар билан иқтисодий ва илмий техник битимлар тузди. Ана шу мамлакатларда Совет Иттифоқининг кўмаги билан 700 дан ортиқ саноат корхоналари ва бошқа объектлар қурилмоқда ва қайта қурилмоқда.

Совет Иттифоқининг ривожланаётган мамлакатларга бераётган иқтисодий-техникавий ёрдамининг катта қисми шу мамлакатларнинг миллий саноатини барпо қилиш ва юксалтиришга йўналтирилмоқда. СССРнинг ривожланаётган мамлакатларга бераётган иқтисодий ва техникавий ёрдамининг 70 проценти ана шу миллий саноат равнақи учун сарфланмоқда.

Совет Иттифоқи ёрдами билан ривожланаётган мамлакатларда қурилган ва қурилаётган объектлар ичида 55 машинасозлик ва металлга ишлов берадиган заводлар, 30 та турли комбинатлар, қора ва рангли металлургияга оид цех ва заводлар, 31 электр станцияси, енгил ва озиқ-овқат саноати соҳасида 57 корхона ва бошқалар бор.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида Совет Иттифоқи ривожланаётган мамлакатларга 150 дан ортиқ объектни қуришда кўмаклашмоқда. Ярим миллиарддан ортиқ аҳоли яшаётган Ҳиндистонда Совет Иттифоқи ёрдамида 65 дан кўпроқ йирик саноат корхоналари, қишлоқ хўжалик фермалари, ўқув юртлари қурилмоқда. Миср Араб Республикасида эса мамлакатимиз кўмагида 100 дан ортиқ саноат корхоналари ва бошқа объектларни лойиҳалаш, қурилиш ва монтаж қилиш ишлари олиб борилмоқда. Булардан 80 га яқини ишга туширилди ва мўлжаллаганидан ҳам кўпроқ маҳсулот бермоқда. Совет Иттифоқи ёрдамида Жазоир Халқ Демократик Республикасида 80 дан ортиқ саноат корхоналари ва турли объектлар қурилмоқда.

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқининг ёрдами билан ривожланаётган мамлакатларда 118 та турли олий, ўрта ва махсус билим юртлари бунёд этилмоқда. Шулардан 70 дан ортиқроғи қуриб битказилди ва ишга туширилди. Бундан ташқари ривожланаётган мамлакатларнинг минглаб гражданлари мамлакатимиздаги турли олий ва ўрта билим юртларида ўқиб, махсус малакага эга бўлмоқдалар. Сўнгги йилларда совет мутахассисларининг бевосита кўмагида ривожланаётган мамлакатлардаги қурилиш майдонларида 200 мингга яқин малакали ишчи ва техниклар етиштирилди.

Хуллас, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатларнинг Совет Иттифоқи ҳамда барча социалистик мамлакатлар билан иқтисодий-техникавий муносабатларининг кенг кўламда ўсиб бориши ёш мустақил давлатларнинг халқаро иқтисодий муносабатлардаги мавқеини мустаҳкамламоқда ва янги ҳаёт сари интилаётган халқларнинг равнақи учун энг муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Совет Иттифоқининг чет мамлакатлар билан савдо-иқтисодий муносабатларида социалистик Ўзбекистонимизнинг ҳиссаси ҳам кам эмас. Ҳозирги вақтда республикамизнинг 200 га яқин корхоналари жаҳоннинг 90 та мамлакатига ўз маҳсулотларини экспорт қилмоқда. Шу жумладан Тошкент кабель заводи ўз маҳсулотларини жаҳоннинг 28 мамлакатига, «Гидрометприбор» заводи — 30, Тошкент химия-фармацевтика заводи — 20 дан ортиқ, «Подьёмник» заводи 10 дан зиёд, Тошкент маркаси босилган экскаваторлар — 23 давлатга, лак-бўёқ заводи эса ўз маҳсулотларини ўнлаб хорижий мамлакатларга экспорт қилмоқдалар. Ўзбекистон республикаси маҳсулотларини Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлардан: Ҳиндистон, Покистон, Непал, Цейлон, Бирма, Малайзия, Вьетнам, Афғонистон, Эрон, Туркия, Яман, Сурия, Марокаш, Гвинея, Куба ва бошқа мамлакатлар кўплаб сотиб олаётирлар.

Бугун Совет Ўзбекистони тараққиёти фаровонлик учун курашаётган барча шарқ халқларига ёрқин намуна бўла оладиган, саноати, экономикаси ва маданияти юксак ривожланган республикага айланди. Буларнинг ҳаммаси В. И. Лениннинг бевосита раҳбарлиги остида амалга оширилган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ажойиб самарасидир.

И. ҲОШИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
8 НОЯБРЬ КУНДУЗ СОАТ 1 ВА КЕЧ 8 ДА

КАТТА КОНЦЕРТ

«БАЙРАМ ДАВРАСИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ОЛМАХОН ХАИТОВА, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА, ТУХТА РИСМЕТОВА, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, КАМТАР ОТАБОЕВ:

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Камолитдин РАҲИМОВ, (Наманган), Неъматжон ТОШМАТОВ (Қўқон), Йўлдошхон НОСИРОВ (Қўқон), Мадамин ЮСУПОВ (Марғилон), Карима УЗОҚОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ

ДАВРАНИ — ҒУЛОМ ТОЖИ АЪЛОЕВ ва МАДАМИН ЮСУПОВлар олиб борадилар.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

Кинофильмлар прокати бўйича Тошкент область конторасы

СОВЕТ МИЛИЦИЯСИ КУНИГА БАҒИШЛАБ

9 НОЯБРДАН БОШЛАБ

«ТАСОДИФЛАР ЁНМАЁН»

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ КИНОТЕАТР ЭКРАНЛАРИГА ЧИҚАРАДИ

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

ФИЛЬМ КИШИЛАР ХАВФСИЗЛИГИНИ, ТАРТИБ ВА ҚОНУННИ ҲИМОЯ ҚИЛАЁТГАН МИЛИЦИЯ ХОДИМЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

Сценария автори — А. МАКАРОВ.
Постановкачи-режиссёр — З. СОБИТОВ.
РОЛЛАРДА: Галина ЯЦКИНА. Наби РАҲИМОВ, Баба АННАНОВ, Ҳамза УМАРОВ ва бошқалар қатнашадилар.

ФИЛЬМ ИЖОДКОРЛАРИ ВА МИЛИЦИЯ ХОДИМЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ 10 НОЯБРДА САНЪАТ САРОЙИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/XI да **Катта байрам концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/XI да **Афсона яратган қиз** (кундуз соат 11 да), **Олтин девор** (кундуз 3 да), **Аяжонларим** (кеч 7 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/XI да **Қайнона,** (кундуз соат 12 да), **Катта концерт** (кундуз 4 да), **Лақма** (кеч 7 яримда).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/XI да **Биринчи бўса** (кундуз соат 12 ва 4 да).

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети йўл қурилиши ва ремонти Тошкент область бошқармасининг бошлиғи

Ҳалил ТУРДИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилиб, марҳумнинг оиласига ва ёру-биродарларига таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333169. 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Ommaviy ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42, Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 260. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 14632.